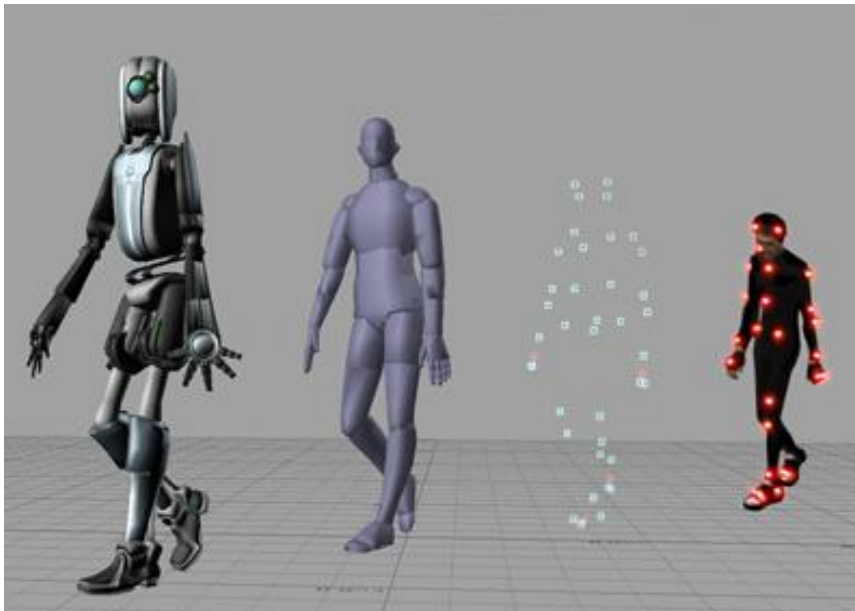

Mot - Jordan: (*smrť*); *kanaánsky* a *fenický* boh *neplodnosti* a *smrti*; zrejme veľmi staré božstvo, uctievané približne do 200 pr.Kr.; neisté centrum kultu a neznáme sú aj pamiatky; synonymum je slovo *Mut*; spolu s *Baalom* a *Jamm* sa podieľal na moci (pozri *ED*); večný protivník boha *Baala*, ktorý ho nakoniec porazil; manželka Baala, bohyňa *Anat/Anta* roztrhla Mota na dve časti, rozdrvila ho, spálila a nakoniec zasadila do pôdy

motion capture - skratka MoCap alebo mocap, v preklade „snímanie pohybu“; termín, ktorým sa označuje proces nahrávania pohybu skutočného objektu a jeho prevedenie na digitálny model; využíva sa najmä v zábavnom priemysle, t.j. *počítačových hrách*, filme, reklame, pre medicínske a športové účely (analýza pohybu, hodnotenie vývoj rehabilitácie), zoológii (analýza pohybu rôznych zvierat), ďalej vo vojenstve, trenažéroch a tiež pre vyhodnocovanie dizajnu rôznych výrobkov (napr. automobilov); nahrávať sa dá obecné pohyby akéhokoľvek predmetu, či pevného (rigid body), tak mäkkého, ohybného (soft body), čiže obvykle človeka, zvierat a i.; cieľom je získať pre každú jednotlivú časť tela dostatok dát, aby bolo možné čo najlepšie zrekonštruovať transláciu a rotáciu koreňa daného predmetu v priestore a nasledovne rotáciu všetkých podriadených elementov voči koreňovému; pre človeka to typicky znamená zistiť pohyb panvy v priestore (lebo ťažisko tela je zhruba v tejto oblasti) a ďalej relatívny ohyb všetkých na seba ndvážujúcich častí tela, čiže napr. pre nohu sa postupuje v hierarchii: panva → stehno → lýtko → chodidlo; vzhľadom k tomu, že najväčšie použitie v počítačových hrách i filme majú *digitálne* modely ľudí, je ťažisko MoCapu práve v nahrávaní rôznych pohybov hraných hercami; moderné technológie umožňujú nahrávať pohyb veľa ľudí naraz vrátane ich mimiky tváre, a to nielen v špeciálnom štúdiu, ale priamo v exteriéroch na mieste natáčania; tvár sa ale obecné nahráva oddelene od pohybu tela pomocou kamery umiestnenej pred tvárou herca a prsty rúk sú zatiaľ skôr neriešiteľný problém, pretože dátové rukavice, ktoré by pohyb nahráli, nie sú dosť presné a iné cesty tiež neprinášajú lepšie výsledky; prvou naozaj známou kompletnou digitálnou postavou vytvorenou pomocou MoCapu je postavička Gluma vo filme *Pán prsteňov*; pozri *animácia 3D*

https://cs.wikipedia.org/wiki/Motion_capture

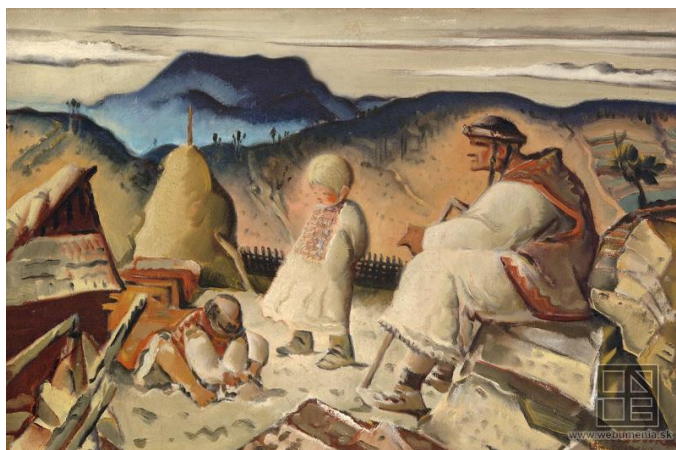

Počítačová animácia (technika Motion capture)

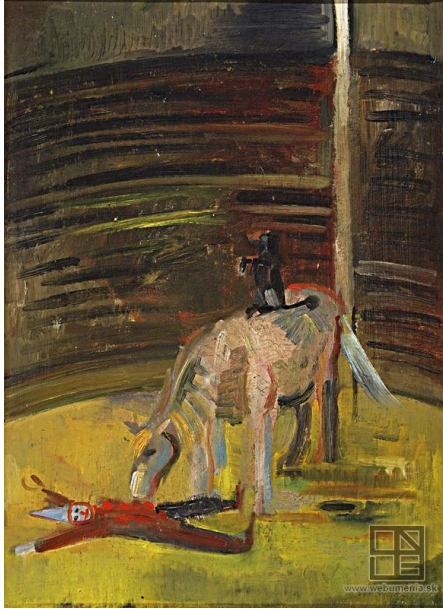

Príprava herca na počítačovú animáciu postavy Gluma z filmu Pán prsteňov (technika Motion capture)

motív - najjednoduchší *tematický* prvok umeleckého diela (pozri *kompozícia*); pozri *téma, conter-jour, leitmotív; interpretácia, ikonografia*

M. Benka: Motív z Detvy

A. P. Weisz-Kubínčan: Motív z cirkusu (1935)
C. Majerník: Cirkusový motív

akantový motív

motív fleur-de-lis - fleur-de-lis/motív Paliový

motív Paliový - fleur-de-lis

motív mriežkový - mriežka

motív palladiovský - palladiovský motív

motív pevnostný - zdobenie budov pevnostnými motívmi: cimburie, strieľne; pozri *krenelovanie, opevnenie*

motív serliovský - oblúk serliovský/serliovský motív

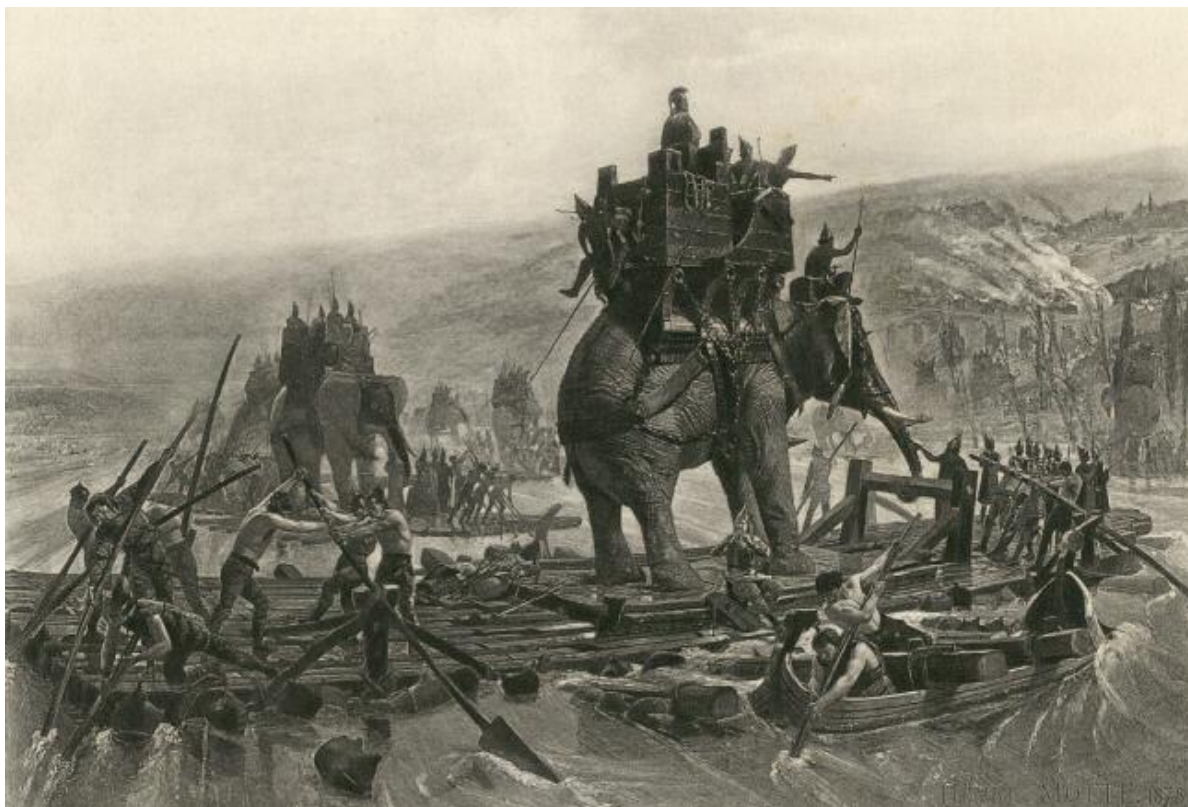
motív vignolovský - oblúk vignolovský

moto perpetuo - tal. – „večný motor“; v hudbe: pozri *perpetuum mobile 2*

motte - francúzsky typ malého vežového hradu z 11.-12.st., v strednej Európe nazývaného *hausberg*, v Anglicku pod názvom *shell keep*; základňa zemného pahorku s drevenou, neskoršie murovanou obytnou vežou

Motte Henri-Paul - (†1922); francúzsky maliar z Paríža, ktorý sa špecializoval na *dejiny maliarstva* a historický žáner

http://en.wikipedia.org/wiki/Henri-Paul_Motte

H.-P. Motte: Hannibal sa prepravuje cez Rhônu (1878)

H.-P. Motte: Kartáginskí vojaci v bitke pri Zama (1890)

H.-P. Motte: Útok na La Rochelle (1881)

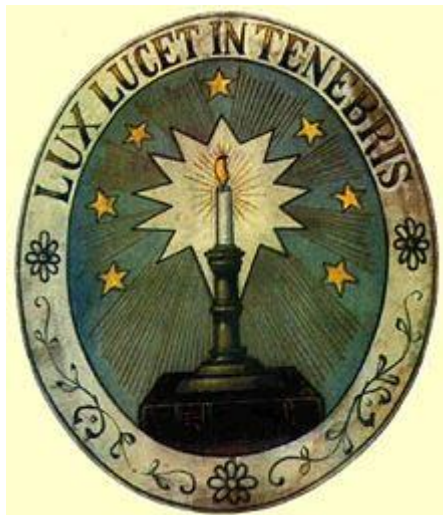
H.-P. Motte: Dobytie Tuileríí 10.8.1792 (1892)

H.-P. Motte: Kapitolské husi (1889)

motto - 1.heslo, citát uvádzajúci najmä umelecké *dielo* a vyjadrujúci základnú myšlienku
2.jedna z troch častí *emblému* vo forme krátkeho nápisu; tiež termín *inscriptio/lemma/sententia*;

pozri *S.P.Q.R., Senatus populusque Romanus*

Znak valdénových (lampa a motto: Svetlo svieti v tme)

motýľ - gréc. *psyche* – „duša, motýľ“; Baleka: symbol duše vo význame životného princípu; motýľ je aj *symbolom svetelným*, symbolom hľadania *svetla* (odvodené z premeny húsenice akoby zomierajúcej pri zakuklení a zo tmy kukly sa obrodzujúceho krehkého tvora viazaného ku *kvetinám* a svetlu); v starovekom Grécku prevažoval význam motýľa - symbolu *smrti* (podrobnejšie pozri *duša*); v rímskej *antike* prevažoval význam obrody (vyjadrený mýtom o *Erosovi* a *Psyche*, duchovnej láske zobrazenej motýľom, ktorého Eros mučí ohňom svojej fagle;

d'alej motívy *erotov* chytajúcich motýľov do svojich sieťok: *katakomy*, *sarkofágové reliéfy*, voľné sochy); symbolom nesmrteľnej duše bol motýľ sediaci na ľudskej *lebke*; antický význam motýľa -duše preberá *kresťanstvo* (podrobnejšie pozri *duša*); kresťanstvo vpečatilo motýľu aj význam nestálej *lásky*, pominateľnej ženskej *krásy*, krátkosti ľudskeho života; motýľ aj symbolom *zmŕtvychvstania*, predovšetkým *Krista*: jeho osud a poslanie predznamenáva na zobrazenia *Panny Márie* a malého *Krista* (pozri *madona*) motýľ, ktorý sedí na jeho ruke; motýľ aj symbolom troch fáz ľudskeho života (húsenica - život, kukla - smrť, zrodenie motýľa - zmŕtvychvstanie); pozri *zvíra*, *atribúty*, *symboly a alegórie*

Biedermann: striedanie, zmena, krása, pominateľná radosť; pre svoju premenu v ťažkopádnej húsenice a potuchnutej larvy na krehkú krásu motýľa, pripomínali vstup duše mŕtveho do sveta večného svetla; pre tento význam býval motýľ často znázorňovaný na náhrobkoch; motýľ a vták sú symbol *duše*, čo naznačuje jeho grécky názov *psyché*; pre svoju prelietavosť a nestálosť priradovaný k *vilam*, *géniom* a *amoretom*; s motýľími krídlami zobrazované rozličné rusalkovité bytosti (pozri *rusalka*), výtvary *snov* a fantázie ako napr. boh spánku resp. snov *Hypnos*; aj na maľbách s rajskými námetmi sa duša, ktorou Boh obdaril *Adama*, často zobrazuje s motýľími krídlami; v Japonsku predstavuje motýľ mladú ženu a dva tancujúce motýle predstavujú manželské *šťastie* (pozri *manželstvo*); v Číne je motýľ tiež symbolom zaľúbeného a priberčivého mladíka, ale v podobe motýľa sa môže nad hrobom zjaviť i mŕtva milenka

<https://lifetakeslemons.wordpress.com/category/art/>

Japonský rodinný znak klanu Taira (9.st.)

O. Marseus van Schrieck: Podrast s hadom, jaštericami, motýľmi a ostatným hmyzom (1650-1678)

O. Marseus van Schrieck: Hady a motýle v podrastu (1670)

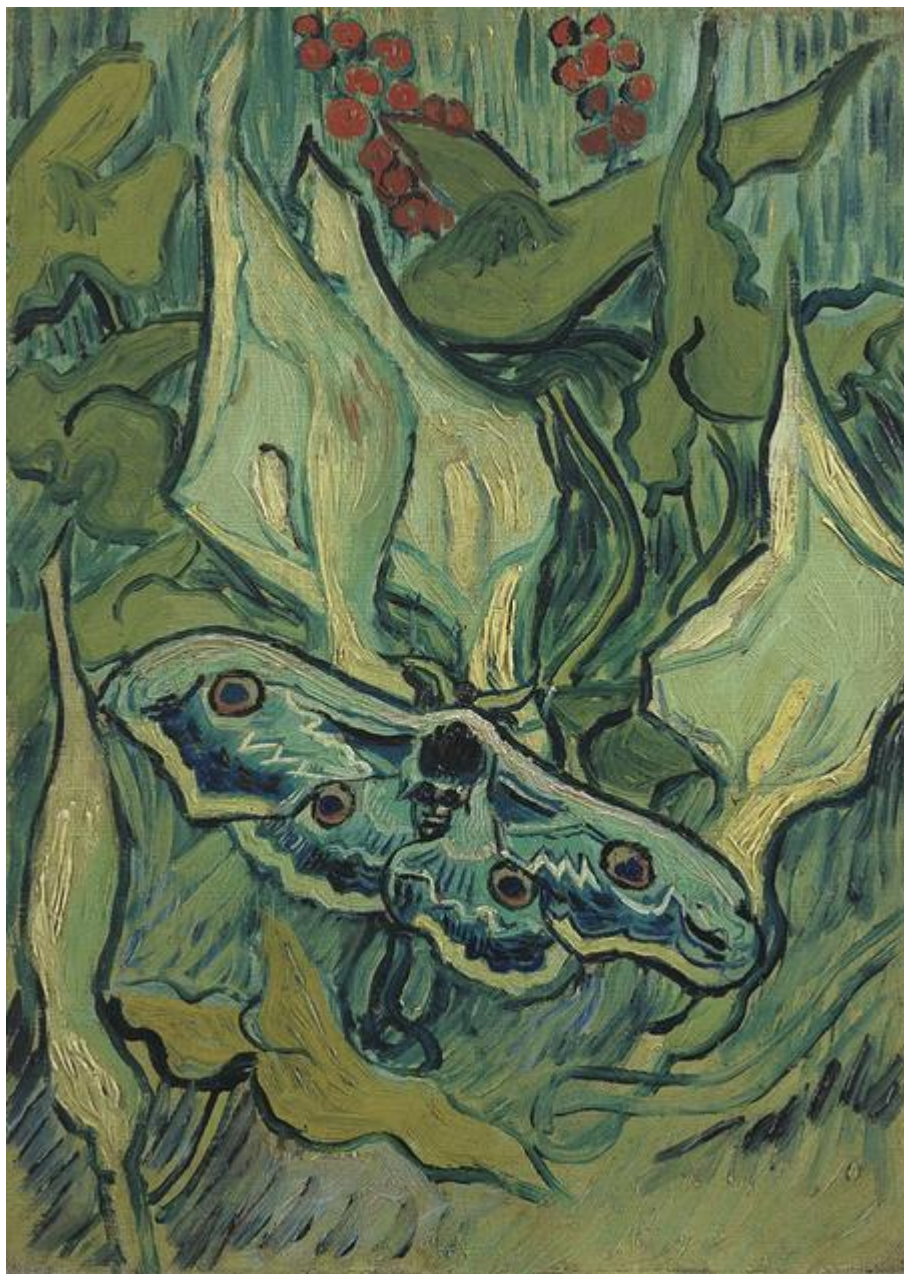
J. van Kessel St.: Hmyz (1671)

A. Dossi: Jupiter maľuje motýľov (1523-1524)

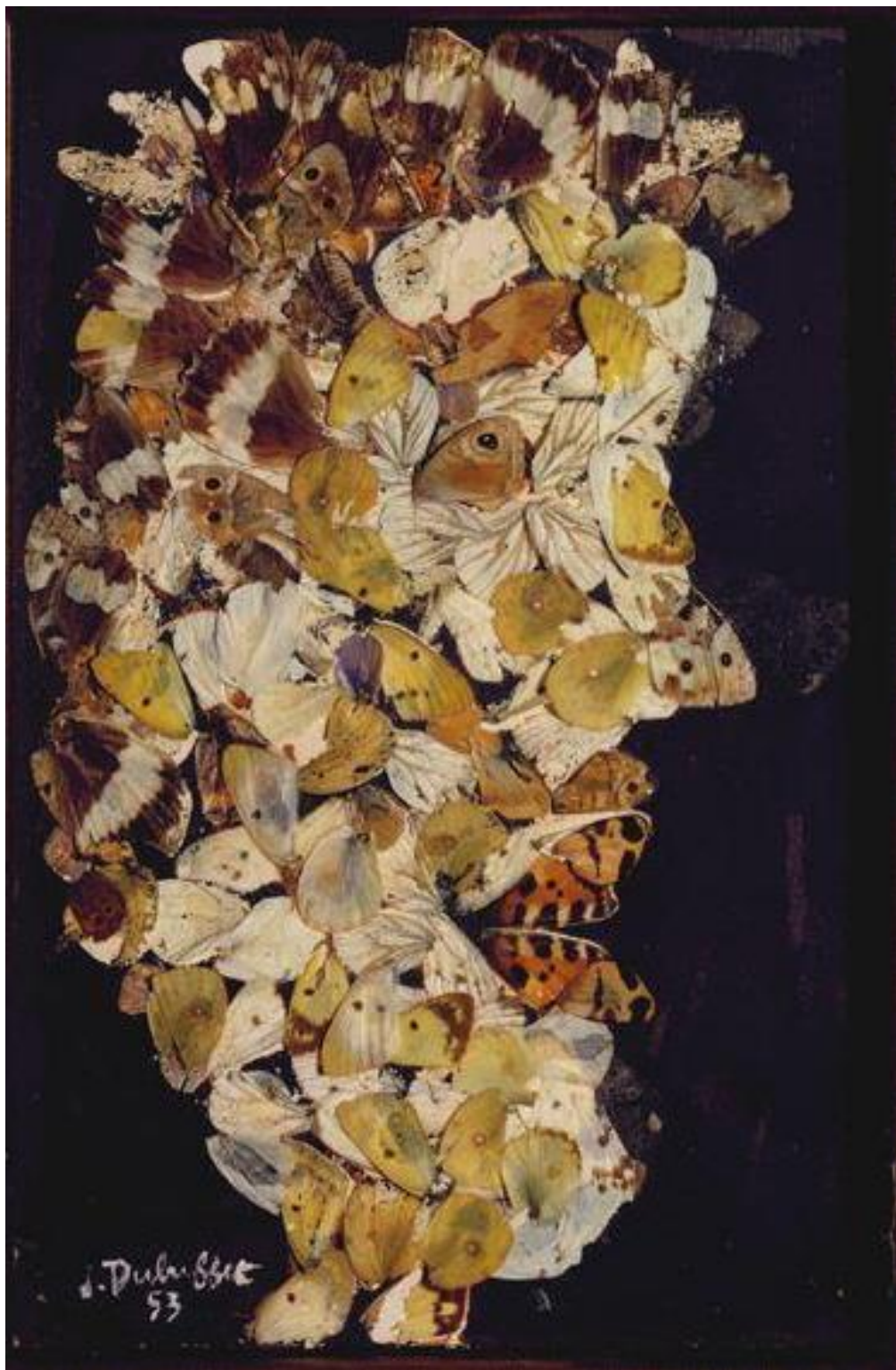
W. von Kaulbach: Motýle (1860)

V. van Gogh: - (19.st.)

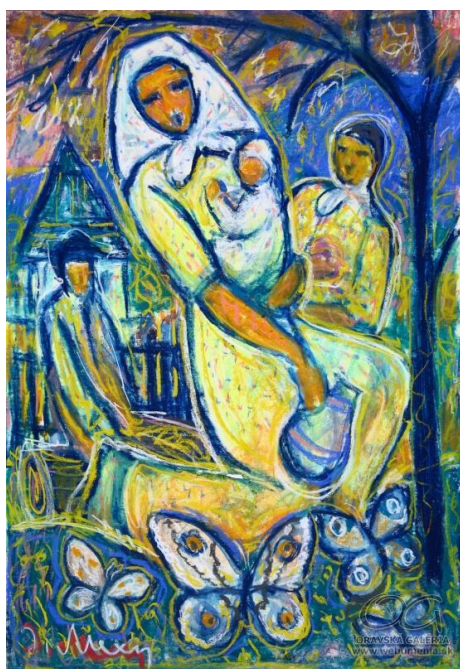
M. van Oosterwijk: Ruža a motýľ (17.st.)

J. Dubuffet: Cheveux de Sylvain (1953)

M. Luluha: Kvety a motýle (1967)
J. Lada: Babočka admirál

J. Alexy: Žena s motýlmi (1960)

E. Balland: Zátišie (maľba na hodvábe)

motýľ Operený - *Operený motýľ*

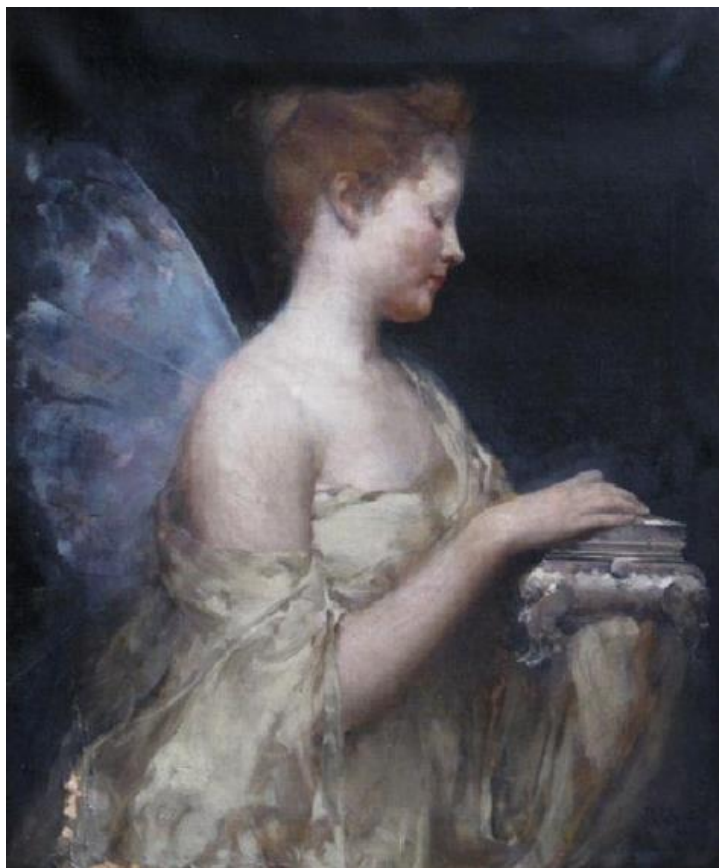
motýlie krídla - pozri *motýľ, Hóry, Psyché, Zefyr*

J. Sanders van Hemessen: Vanitas (1535-1540)

A. Coypel: Zefyr a Flóra (1702)

J. R. Weguelin: Psyche (1890)

Mouhot Henri - (†1861); francúzsky prírodovedec a cestovateľ z pol. 19.st.

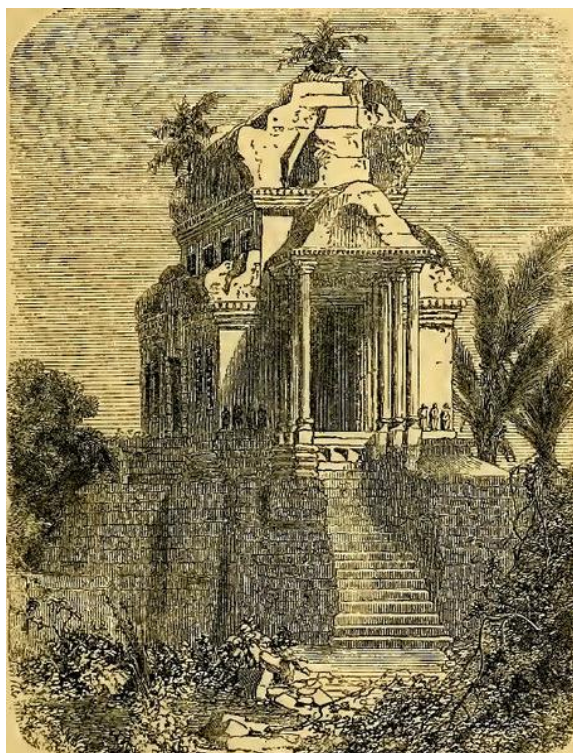
http://en.wikipedia.org/wiki/Henri_Mouhot

H. Mouhot: Pohľad na Angkor Wat (rytina, 1855)

H. Mouhot: Angkor Wat (kresba, 1859)

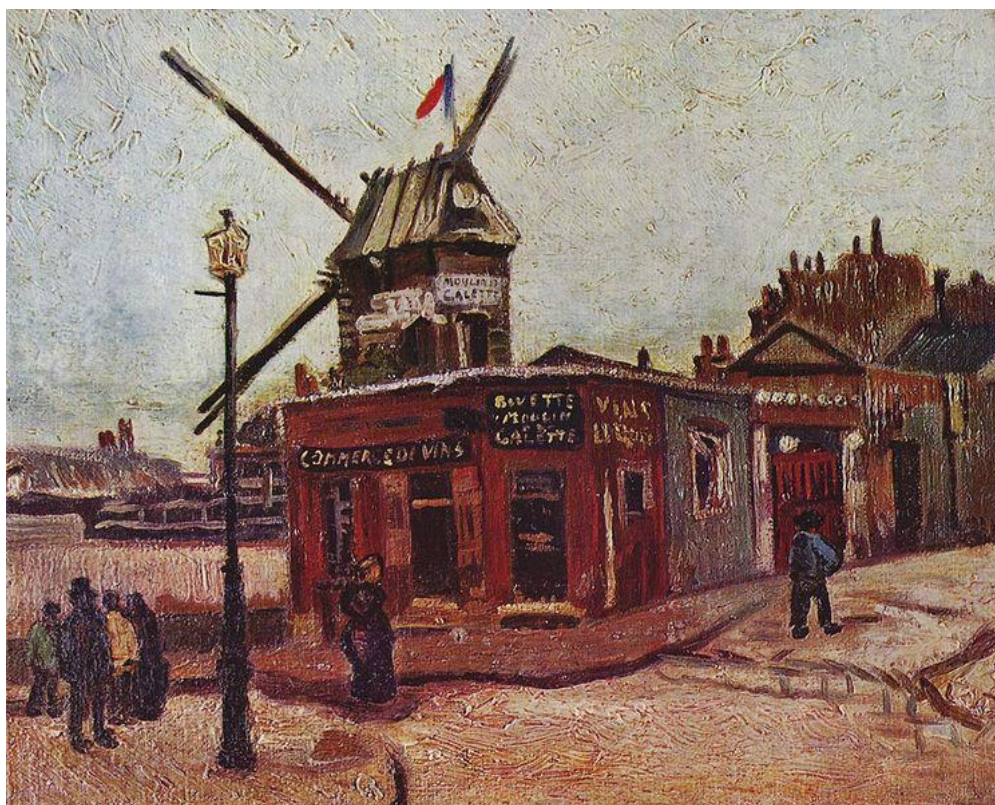
H. Mouhot: Pavilón Angkor Wat (kresba, 1859)

Moulin de la Galette/mulin - Moulin de la Galette je jediný veterný mlyn v prevádzkyschopnom stave v *Paríži*; nachádza sa na Montmartri v 18.obvodu; kedysi tu bol slávny *kabaret*, kde sa stretávali moderní umelci *Degas*, *Renoir*, *Lautrec* a ďalší; tiež názov Renoirovho obrazu

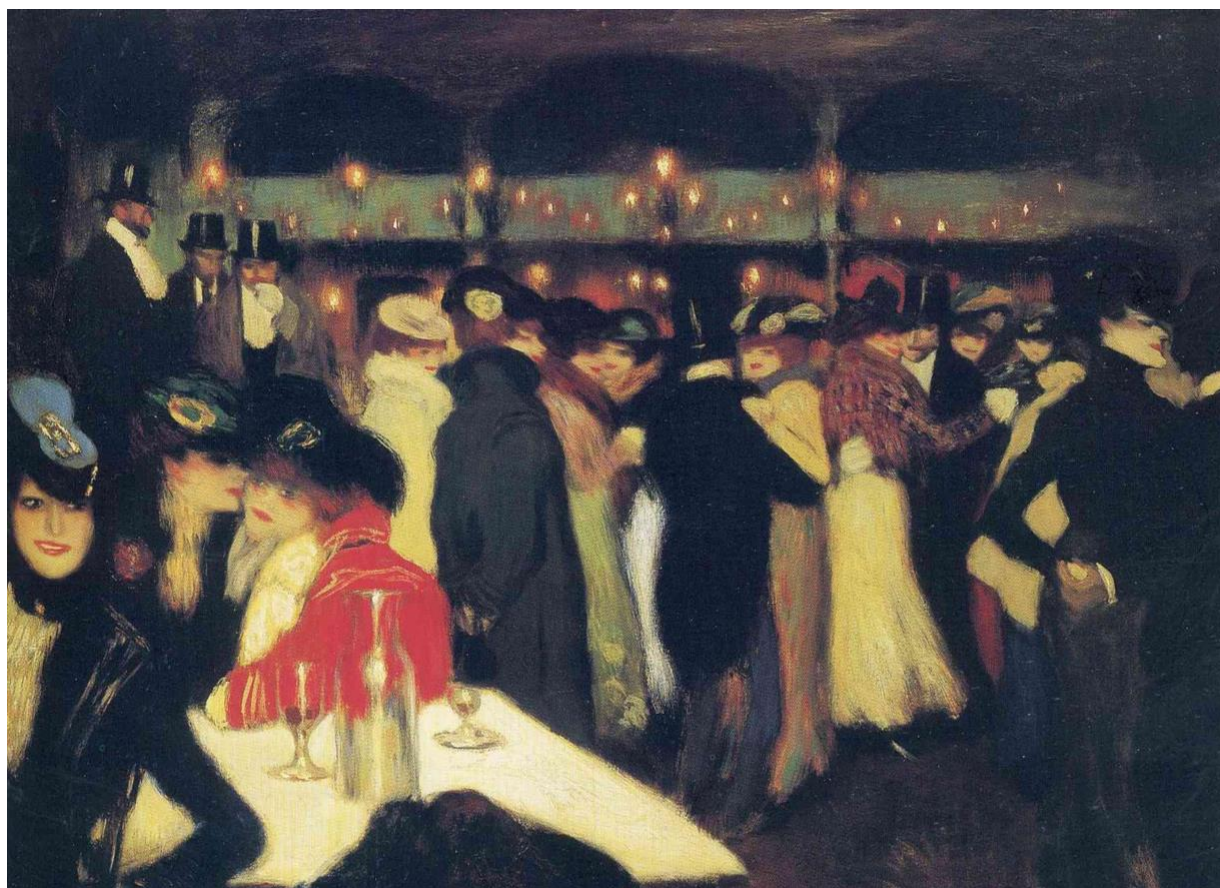
http://en.wikipedia.org/wiki/Moulin_de_la_Galette

V. Van Gogh: Le Moulin de la Galette (1886-1887)

V. Van Gogh: Le Moulin de la Galette (1886)

P. Picasso: Moulin de la Galette (1900)

Moulin Rouge/mulin rúž - v preklade „červený mlyn“; parížsky zábavný podnik na *bulvári* Clichy na *Montmartri*; pôvodne veterný mlyn, od 1889 tanečná sála, neskoršie s ďalšími sálami, javiskom a kinom; motívy z prostredia podniku nájsť v dielach *impresionistov*

Mount William Sidney - (1868); americký maliar najviac známy svojimi žánrovými obrazmi, hoci mľoval tiež portréty a krajiny; bol súčasníkom *Hudson River School*; pozri *americkí krajinári*, *americkí maliari žánroví*, *newyorskí maliari*

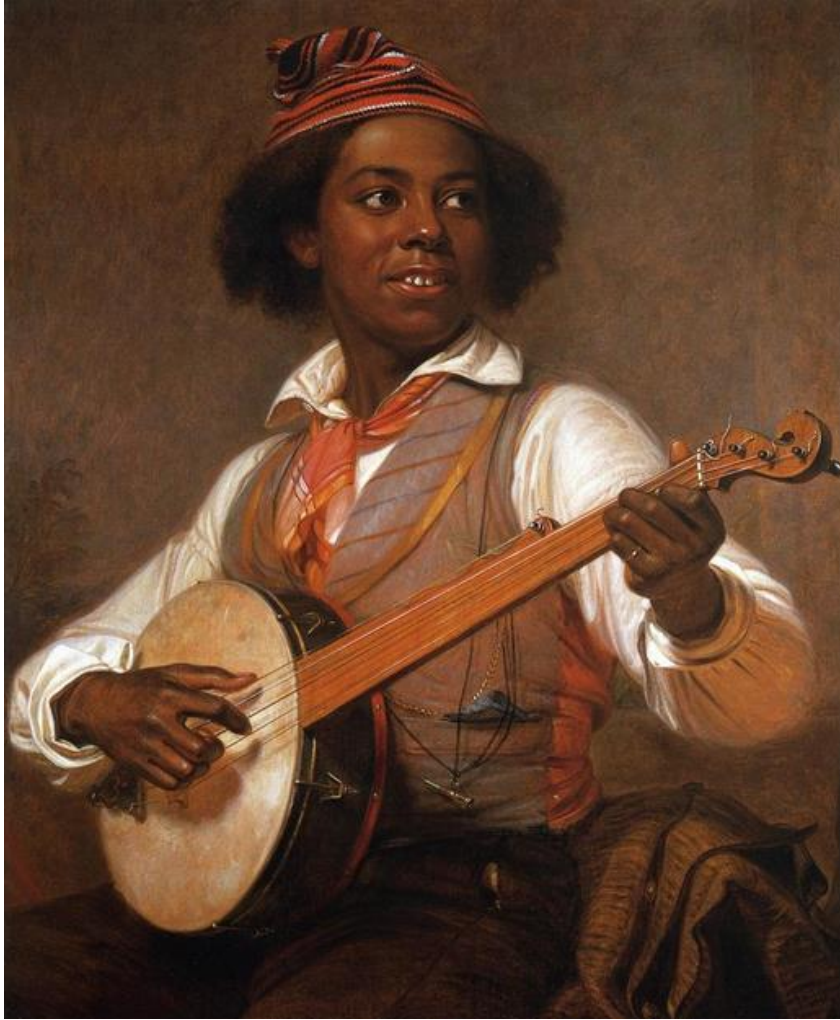
http://en.wikipedia.org/wiki/William_Sidney_Mount

<https://www.google.sk/search?q=William+Sidney+Mount&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=fRpJVeK3HsyXsgGN9YD4Dg&ved=0CB4QsAQ&dpr=1>

<http://www.oceansbridge.co.uk/oil-paintings/page?xPage=sectionlist.html&xSec=3449>

W. S. Mount: Hráč na kastanety (1856)

W. S. Mount: Hráč na bendžo (19.st.)

W. S. Mount: Vpravo a vľavo (1850)

W. S. Mount: Lovci úhorov v Setauke (1845)

Moura Encantada -

http://en.wikipedia.org/wiki/Enchanted_Moura

Mousey Simon - (?); britský maliar 20.st.

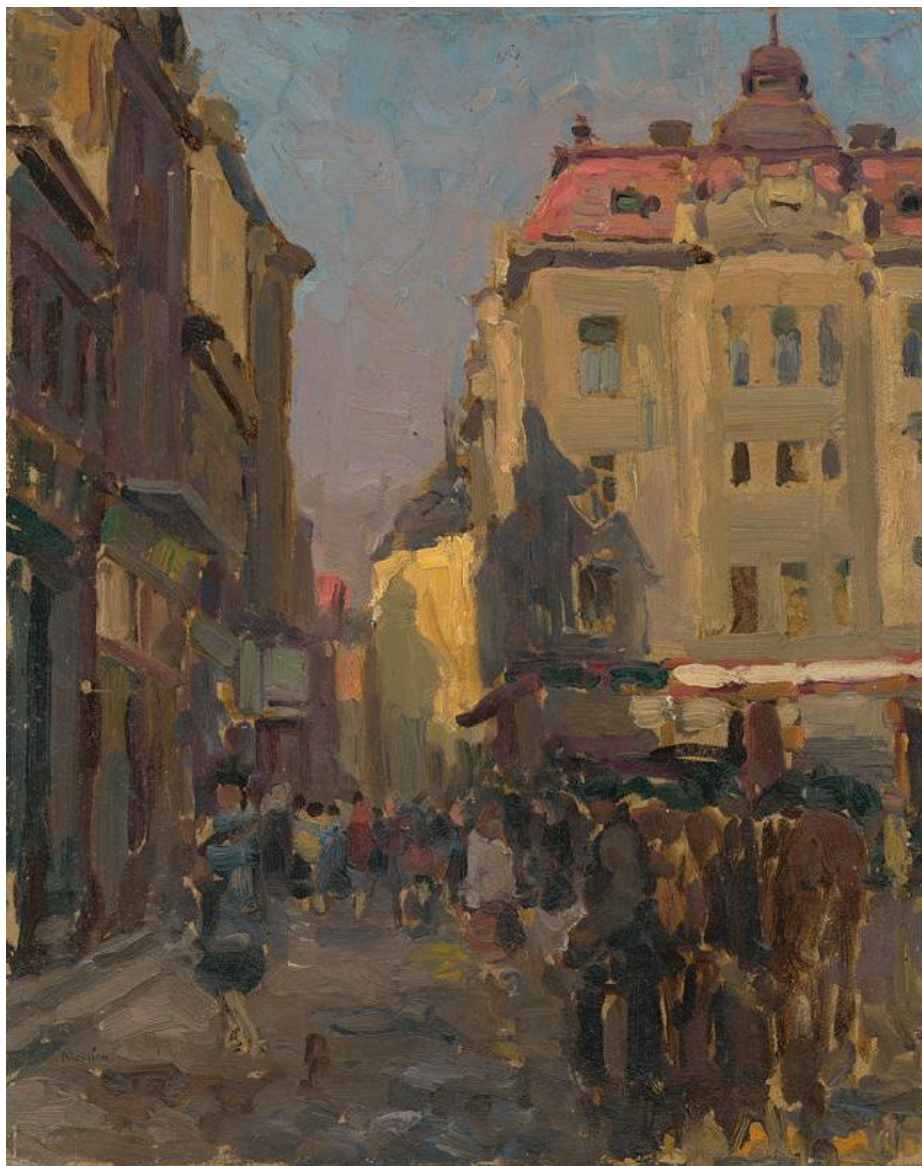
S. Mousey: Králičí pytlíak a jeho pes alebo Ticho, Toby! (20.st.)

Mousson Jozef Theodor - (†1946); grafik, maliar; pozri *slovenskí maliari*

<http://www.webumenia.sk/autor/6933> (prehľad diel)

J. T. Mousson: Fulnek (okolo 1930)

J. T. Mousson: Ostrava (okolo 1930)

J. T. Mousson: Cestou z michalovského trhu
J. T. Mousson: Štúdia ľudovej veselice

J. T. Mousson: Štúdia z trhu
J. T. Mousson: Rieka pri Michalovciach

J. T. Mousson: Pred domom
J. T. Mousson: Muzikanti sa vracajú nad ráno

J. T. Mousson: Východoslovenská obec
J. T. Mousson: Jarmok – štúdia

moustérien/musterjen - podľa jaskyne *Le Moustier* vo Francúzsku; komplex archeologických kultúrnych skupín z mladšieho obdobia stredného *paleolitu* (asi 90.-30.tis.pred Kr.) vytvorený rôznymi skupinami *neandertálcov*; pozri *praveké umenie*; *Bizé*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Musteriano>

Moyocoyani - Jordan: nižší boh univerzálnej sily; patrí do skupiny tvorivých božstiev boha *Tezcatlipoca*; synonymum aztéckeho boha *Tezcatlipoca*

mozaika - obraz zložený z malých naštiepaných kameňkov alebo skla, prípadne kachličiek (*tesserae*), vtlačených do malty alebo tmelu, príp. do cementového podkladu; známa už od 4.tis.pred Kr. v *Mezopotámii* (dlážka s geometrickými a rastlinnými motívmi); od 4.st.pred Kr. figurálne motívy; v

antike inkrustácia stien (Pompeje); ranokresťanské umenie: figurálna výzdoba apsidy a triumfálneho oblúka; najväčší rozkvet v rímskej kresťanskej antike, byzantskom umení; pozri opus tessellatum, tesserae, emblém; maliarstvo monumentálne; rímske umenie kresťanskej antiky; Instituto d'Arte per il Mosaico; Urská štandarda, cosmatesque/cosmati

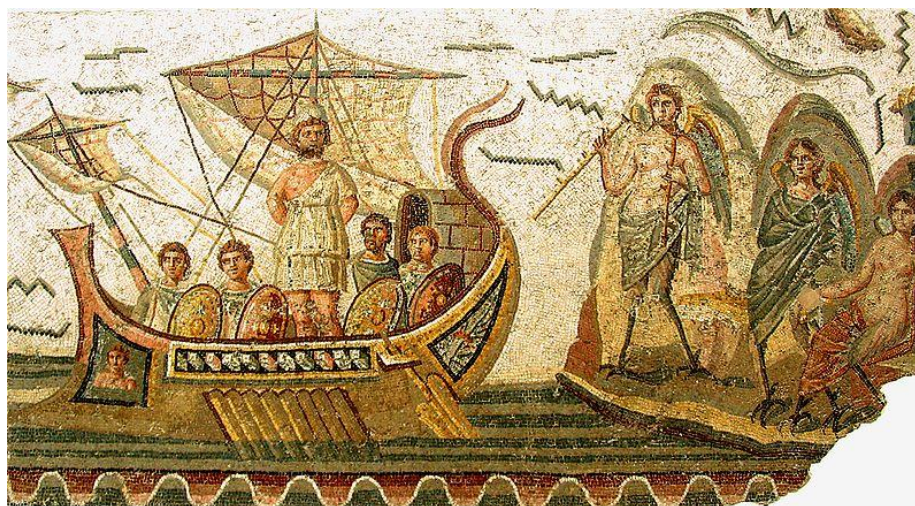
Baleka: figurálne alebo ornamentálne dielo zostavené z malých kúskov *mramoru*, skla, kameniny, dreva, kože, slamy, perlete, syntetických hmôt ap., ktoré sú pripravené rezom, osekávaním, vypálením v keramických peciach, liatím ap. do tvarov tabličiek, valčekov a iných tvarov; povrch v prírodnej farebnosti, farbený, *glazovaný*, zlátený, pokrytý sklenou pastou ap.; diely mozaiky zasadzované do omietky alebo tmelov na stenu, múr, *klenbu*, dlážku (pozri *labyrint, Jeruzalemská púť*); v *byzantskom umení* mozaikou vykladané *ikony*; *inkrustácia* označuje mozaiku prevážne z *kameňa*, *intarzia* označuje mozaiku prevážne z *dreva*; najčastejším typom starovekej mozaiky bola *mozaika dlážková/opus pavimentum*, do ktorej patrí *opus alexandrinum* (z kamenných kociek), *opus signium*, *opus tessellatum* (z menších kociek rovnakých rozmerov), *opus sectile* (z presne rezaných kociek), *opus vermiculatum* (z drobných, zakrivených a nepravidelných kamienkov); mozaika používaná aj v murive (nástenná mozaika), *nábytkárstve* (pozri *pietra dura*) a *šperkárstve* (sklená *rímska mozaika*); mozaika používaná v Oriente už vo 4.tis.pr.Kr. (*Uruk*), v Egypte (*Sakkara*); grécka mozaika nazývaná *opus barbaricum*; jedným z vrcholov dlážkovej mozaiky je Alexandrova bitka z Domu faunov v *Pompejach*; neskororímska mozaika ovplyvnila kresťanskú a byzantskú mozaiku (výzdoba kopule, *triumfálneho oblúka*, *apsidy* a dlážky; od 427 Codexom Theodosianus zakázané na dlážku užívať cirkevné symboly; kresťanské a byzantské mozaiky v *Ravenne*, Ríme, Kyjeve, *Konštantínopolu*; v stredoveku mozaika užívaná v obmedzenej miere, v *gotike* výnimočne; v *renesancii* a *manierizme* (navrhovaná Tizianom, Veronesom, Tintoretom ad.); mozaika na ústupe v 17.-18.st. a oživená v 19.st. (G.Klimt, A.Gaudí); v Amerike nadväzovala na domáce tradície (fasádové mozaiky v Mexico City: J.O'Gorman, D.Rivera); študijným strediskom je Instituto d'Arte per il Mosaico, založený 1957 v *Ravene*; *islamská* mozaika ovplyvnená *antikou* a Byzanciou (*Jeruzalem*, 691; Damašok, okolo 715); *iránska* a *indická* mozaika rozvíjaná najmä v 16.-17.st.; *židovská* mozaika nadväzovala od 1.pol.4.st. na rímsku tradíciu; významné miesto mala mozaika na americkom kontinente (pozri *predkolumbovské umenie...*); pozri *trencadis, pique assiette*

-v súvislosti s heslom *predkolumbovské umenie Mexika a Strednej Ameriky*: významnou oblasťou (aztéckeho umenia) bolo vykladanie mozaik *tyrkyzom*, *perleťou* a *obsidiánom*; z nich vytvorená napr. aztécka maska boha *Quetzalcoatl* (*British museum* v Londýne), ktorá slúži zrejme na prestrojenie kňaza alebo na ochranu duše zosnulého; pre aztécke umenie je príznačné aj vykladanie mozaik z ptáčích pier (*Chimalli*, štít aztéckeho kráľa *Ahuizotla*)

<http://www.mozaiky.com/me-mozaiky/>

<http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:L1%C3%ADria>

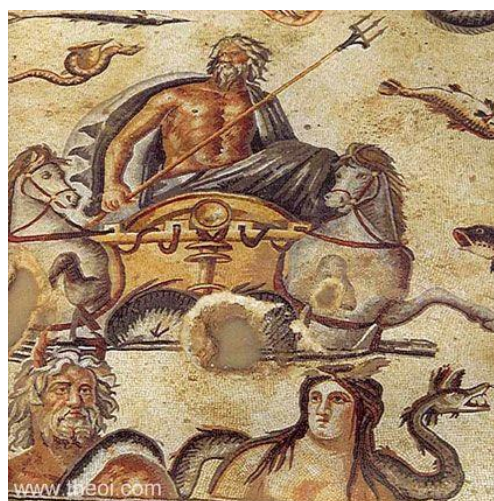
<https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Mosaic> (techniky)

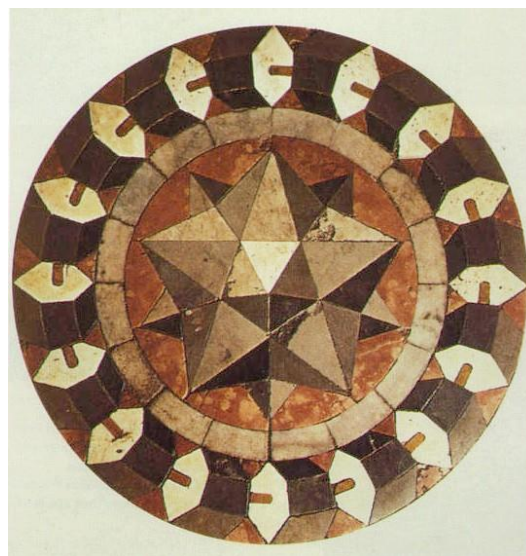
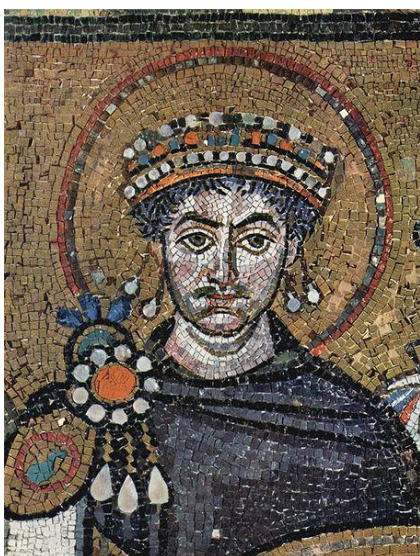
Ulysses a Sirény (rímska mozaika)

Pompejská dáma
Hippokamos a nereída (grécka helenistická mozaika, 1.st.pr.Kr.)

Kristus Sol Invictus (4.st.)
Poseidón riadi voz s hippokampami

Cisár Justinián I. (5.st.; Ravenna)
P. Ucello: Mramorová dlážková mozaika (Bazilika sv. Marka, Benátky)

Chlapec a osol (byzantská mozaika, 5.st.)

Posledný súd (mozaika z fasády katedrály sv. Víta v Prahe, 14.st.)

mozaika dlážková - dlážková mozaika

mozaika florentinská - pietra dura

mozaika fotografická - fotografická mozaika

mozaika jantárová - jantárová mozaika

mozaika kuličková - mezopotámska (sumerská) mozaika vytvorená z valčekov vypálenej hliny vkladanych priamo do steny; plôšky kuličkov farbené na bielo, červeno a na čierne; neskoršie valčeky zo sadry alebo farebných kameňov a zostavované do ornamentov; pozri *sumerské umenie*

kolíčková mozaika (nádvorie v Uruku)
detail kolíčkovej mozaiky

mozaika dlážková - dlážková mozaika

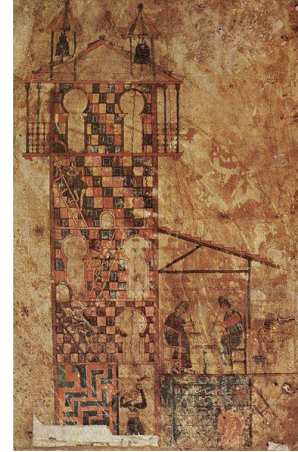
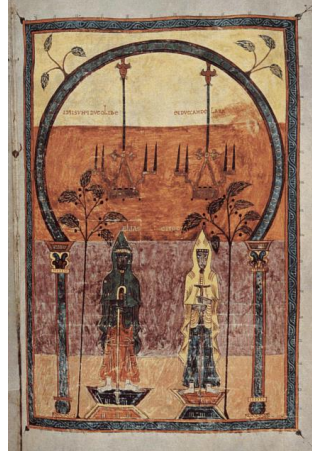
mozaika rímska - rímska mozaika

Mozarabovia - kresťanskí obyvatelia územia dobytého *Maurami*; pozrovnaj *Sefardovia*, *Mudéjarovia*
mozarabské umenie - z arab. *musta'rib* - „arabizovaný“; *mozarábes* - „kresťan podrobený Maurom“

-španielske umenie (pozri *arte romanico*) kresťanských obyvateľov v 9.-11.st., ktorí sa po dobytí *vizigótskeho kráľovstva* Arabmi prispôsobili dobyvateľom, ale podržali si kresťanskú vieru; pod arabským vplyvom najmä architektúra (3-5 lod'ová *bazilika* s dreveným plochým stropom, s *podkovovými oblúkmi*, islamskými, rímskymi a vizigótskymi *hlavicami*)

Baleka: *kresťanské umenie* na španielskom území obsadenom *Maurami* v 8.-11.st.; jeho islamské podložie ovplyvňovalo španielsky *románsky* a *gotický sloh*; *Mozarabovia* si presadili svoj názor najmä v architektúre a jej dekóre (fresky *vítazného oblúka* a *apsidy* v *Solsone*, okolo 983) a v *architektonickom sochárstve* (S. Maria de Levena); mozarabský štýl prenikol aj do *knižnej maľby* vychádzajúcej z kláštorných dielní; v *kláštore* San Salvador de Tabora r. 970 vznikol jeden z prvých *rukopisov*; v *ilumináciách* sa presadzovala ako hlavná téma *Apokalypsa* (pozri *Zjavenie Jána*); ku kláštoru San Salvador de Tabora sa viaže aj rukopis s komentárom k Apokalypse od *Beáta z Liébany* (komentár napísaný 784, v opisoch rozšírovaný v 10.-11.st.); iluminované rukopisy Zjavenia Jána sprevádzané týmto komentárom sú známe ako *Beatus/Beatova apokalypsa* alebo *Beatove rukopisy*; do mozarabského umenia okrem *islamského* vplyvu preniklo aj *antické* maliarstvo (pozri *maliarstvo rímske*) a západoeurópska *iluminácia*, napríklad *karolínska* knižná maľba (*iniciály*)

pozri *Mauri*, *maurské umenie*, *mudéjarský štýl*; *reconquista*; *Emetrius* (*Majster školy z Tavari*)

Emetrius, Majster školy z školy Távari: Posledný súd a peklo (Beatova apokalypsa, 8.st.)
Emetrius, Majster školy z školy Távari: Zmeranie Božieho chrámu. Dvaja svedkovia (r. 975)
Emetrius, Majster školy z školy Távari: Veža z Tavari (Beatova apokalypsa, 970)

Mozart Amadeus -

A. Holzer: Mozartov anjel (siet'otlač, 2005)

mozetta - krátka vpredu uzavretá pláštenka, ktorá zakrýva ramená a nosí sa cez rochetu; jej farba a výzdoba sa môžu rôzniť podľa poriadku, hodnosti alebo miesta; jedná sa o súčasť *liturgického odevu* u rímskokatolíckych *biskupov, prelátov a kanonikov*; v niektorých prípadoch môžeme nájsť mozettu s malou kapučňou

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Mozetta>

Pierre Subleyras: Benedikt XIV. (18.st.)

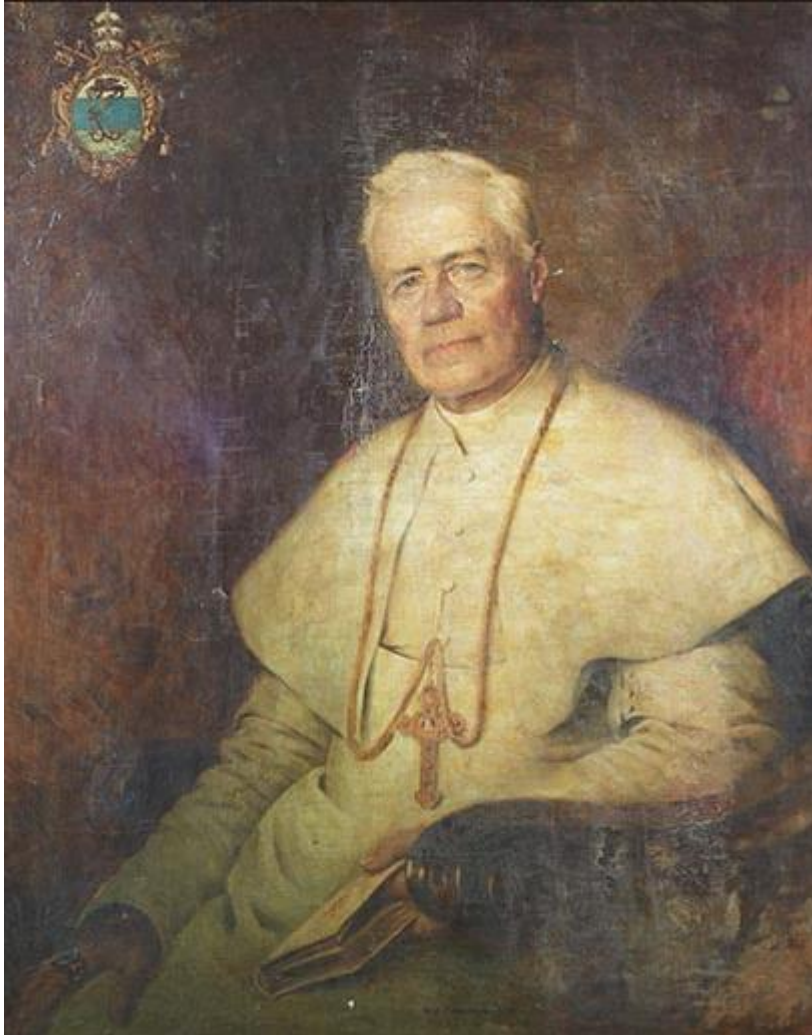
Martin Davídek: Biskup Móric zo Sachsen-Zeitz s mozettou Rádu Maltézskych rytierov (1759)

H. Rigaud: Kardinál Guillaume Dubois (18.st.)

Slovenský maliar z 19.storočia: Podobizeň Františka Forgáča (1800-1900)

H. J. Thaddeus: Pápež Pius X (1903)